

L'APARADOR

ASSAIG / NARRATIVA

Julià GUILLAMON

L'enigma Arquimbau

Rosa Maria ARQUIMBAU

Història d'una noia i vint braçalets

Barcelona: Comanegra, 2015, 326 i

104 pp., 24 €

Julià Guillamon (Barcelona, 1962) és crític literari i escriptor. Va estudiar Filologia Catalana a la Universitat de Barcelona i publica articles setmanals a *La Vanguardia* des de l'any 1994. També ha col·laborat en diaris i revistes com *Avui*, *Diario de Barcelona*, *El Correo Catalán*, *L'Avenç*, *Quimera*, *Revista de Catalunya*, *Serra d'Or*, *Lletra de Canvi*, *Canigó*, *El Temps* i *Àrtics*. Ha estat comissari de diverses exposicions. El centre de l'assaig l'ha dut a rebre diversos premis, com ara el premi de la crítica Serra d'Or, l'Octavi Pellissa, el Ciutat de Barcelona i el Lletra d'Or.

Després de *La paraula en el vent* tan ben editada per Jaume Coll (Publicacions de la UB, 2015), arriba un altre estoig imprescindible i materialment preciós: una feina valuosa tant de Guillamon com de l'editorial Comanegra que es tradueix en dos volums ben remarcables. En el primer, *L'enigma Arquimbau*, Guillamon reconstrueix la història oblidada de la periodista, escriptora i activista Rosa Maria Arquimbau (1909-1992). Ella mateixa es definia com "una feminista una mica especial"; tenia vint-i-tres anys quan es va proclamar la República i s'hi va implicar fins a les darreres conseqüències —literàries i vitals. Temuda pels homes, criticada per les

dones, autora de llibres provocadors i irònics, va escandalitzar els seus contemporanis: aquest va ser un dels motius pels quals els seus llibres van quedar arraconats després de la guerra. Ara, però, Guillamon rescata l'autora de l'oblit a través d'una combinació que conté sexe, amor, política i feminisme.

A més d'aquest estudi, l'estoig conté la *Història d'una noia i vint braçalets*, una edició facsímil que reproduïx l'edició de la Llibreria Catalònia de l'any 1934.

ASSAIG

Josep PIERA

Mai no és tard (Vinyoliana)

València: Publicacions de la

Universitat de València (PUV), 2016,

245 pp., 15 €

El poeta Josep PIERA (Gandia, 1947) és un escriptor de registre ampli que ha cultivat la narrativa, l'assaig i la prosa autobiogràfica. És un membre destacat de l'anomenada generació dels setanta i un bon representant de la literatura del jo. S'ha dedicat a l'escriptura tota la vida. De la seva obra en destaquen el llibre de poesia *Dictats d'amor (Poesia 1971-1991)*, de l'any 1991, els dietaris *El cingle verd* (1982, 2002) i *Joc de daus* (2012) i l'obra en prosa *Puta postguerra* (2007), entre d'altres.

Ara PIERA ens ofereix un volum en què trobem un poeta que dialoga amb un altre poeta, un plantejament que sempre pot esdevenir enriquidor. La idea va sorgir d'una conversa amb un altre conreador del vers, Jordi Llavina, en el marc del centenari del naixement de Joan Vinyoli. D'allà va sortir, doncs, el germen d'aquesta obra, que és una indagació profunda sobre la relació de

Piera amb Vinyoli, i això inclou la correspondència que hi hagué entre tots dos i també reflexions sobre els llibres de l'autor de *Passeig d'aniversari*. PIERA recupera fragments d'una conversa intermitent que van mantenir entre els anys 1978 i 1981, quan Vinyoli estava a punt de morir (tardaria només tres anys a fer-ho) i doblava l'edat de PIERA. Deia W.H. Auden que tot creador llegeix l'obra d'altri en relació a la seva. Bé: a partir dels catorze epígrafs en què es divideix el llibre (és casualitat que Vinyoli nasqués l'any 1914?, que nom i cognom de tots dos tinguin el mateix nombre de síl·labes i la mateixa disposició accentual?) PIERA ens parla, a més de Vinyoli, d'ell mateix, de manera que aquest és un llibre per als amants de la prosa, de la poesia, de les idees; però també, i especialment, per als lectors de Joan Vinyoli i de Josep PIERA (en la portada, aquest emmirallament ja es fa palès: la fotografia és l'autor aguantant la *Poesia completa* de Vinyoli de manera que la cara d'aquest darrer se superposa a la seva, com una màscara). El valencià ens ofereix, ara que ha arribat a la mateixa edat que tenia Vinyoli en el moment en què es cartejaren, aquestes línies de gran sensibilitat. Un bon exercici de comprensió. De poeta a poeta.

MONOGRAFIA

Pere GABRIEL (coord.), Carles

ENRECH, Monserrat PANTALEÓN,

Jaume ROSELL, Joan SERRALLONGA

La Casa de Caritat

Barcelona: Diputació de Barcelona,

2015, 432 pp., 20 €

La Casa de la Caritat va ser un centre de beneficència actiu a Barcelona durant un segle i mig, entre el 1802 i el 1956, que estava ubicat en un edifici que va pertànyer al monestir de Montalegre i que actualment, després que la institució fos trasllada a les Illes